

Dosarul nr.3ra-346/2022
2-19090586-01-3ra-08042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (Gr. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

Î N C H E I E R E

28 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Emicons Sistem”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Emicons Sistem” împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la constatarea nulității Deciziilor de regularizare nr.287, 288, 289, 290 și 291 din 12 martie 2019,

împotriva deciziei din 01 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Emicons Sistem” și s-a menținut hotărârea din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 22 aprilie 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „Emicons Sistem” a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la constatarea nulității Deciziilor de regularizare nr.287, 288, 289, 290 și 291 din 12 martie 2019.

În motivarea acțiunii înaintate a indicat că, la 25 octombrie 2018 de către Serviciul Vamal al Republicii Moldova a fost emis Ordinul de control nr.460-o de autorizare a controlului ulterior inopinat prin audit post-vămuire vizând verificarea și proveniența mărfurilor comercializate pe perioada anului 2018, de către SRL „Emicons Sistem”.

Menționează că, în rezultatul controlului efectuat, au fost emise deciziile de regularizare nr.287, 288, 289, 290, 291 din 12 martie 2019, temeiul emiterii fiind procesul-verbal privind rezultatele inventarierii din 14 noiembrie 2018.

Menționează că, acest proces-verbal este completat de către SRL „Emicons Sistem”, respectivul nefiind act de procedură al auditului.

Totodată indică că, SRL „Emicons Sistem” nu este parte a unei tranzacții economice externe, fapt ce denotă lipsa activității în cadrul procedurii vamale de vămuire a mărfurilor. Atunci efectuarea auditului post vămuire, poartă un caracter neîntemeiat.

Susține că, auditul post-vămuire se va efectua în aspectul trecerii frontierei de stat. Consideră că, aplicarea normei de trecere a frontierei de stat în cazul SRL „Emicons Sistem”, care procură mărfurile în teritoriul Republicii Moldova, este o acțiune ilegală. În acest sens Ordinul de control nr. 460-o, putea fi emis doar în contextul prevederii art. 202¹ alin.(7) Cod vamal, unde în cazul în care în procesul desfășurării auditului post-vămuire este necesară stabilirea anumitor fapte și circumstanțe în baza documentelor sau mărfurilor care se află în posesia altei persoane cu care persoana auditată are sau a avut relații economice și/sau financiare, organul vamal este în drept, cu emiterea unui nou ordin de control, să desfășoare o verificare prin contrapunere.

În opinia reclamantei, Deciziile de regularizare nr.287, 288, 289, 290, 291 din 12 martie 2019, emise de Biroul Vamal Centru față de SRL „Emicons Sistem”, stabilesc apariția unei obligații vamale în mărime de 1 533 319 lei.

Indică că, în conformitate cu prevederile art.127 alin.(1) din Codul vamal, cuantumul drepturilor de import sau de export se stabilește pe baza cotelor stabilite la data apariției obligației vamale. Obligația vamală este rezultatul efectuării procedurii de export sau import. Astfel, se prezumă că, SRL „Emicons Sistem” a efectuat aceste proceduri, sau a procurat mărfuri din afara Republicii Moldova. Susține că de fapt, toate mărfurile au fost procurate pe baza facturilor fiscale din Republica Moldova. Respectiv, deciziile de regularizare nr.287, 288, 289, 290,291 din 12 martie 2019, au fost emise ilegal. Totodată, temeiul întocmirii acestor decizii se indică procesul-verbal privind rezultatele inventarierii din 14 noiembrie 2018 al SRL „Emicons Sistem”, care nu poate fi luat ca bază de calcul deoarece în conformitate cu prevederile art.202¹ alin.(8) Cod vamal, în cazul depistării unor erori și/sau divergențe între informațiile din declarațiile vamale și cele din documentele verificate, ce conduc la apariția, modificarea și/sau anularea obligației vamale, organul vamal este obligat să comunice despre aceasta plătitorului vamal prin întocmirea procesului-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului post-vămuire.

Mai indică că, în aspectul respectării procedurii prelabile, la 29 martie 2019, către Serviciul Vamal a fost înaintată cererea prelabilă pentru soluționare în ordinea art.294¹ Cod vamal.

Consideră că, contrar prevederilor art.294¹ Cod vamal, Serviciul Vamal a respins cererea prelabilă, ca fiind depusă cu expirarea termenului de contestare.

La 09 iulie 2019, SRL „Emicons Sistem” a depus cerere de concretizare a acțiunii în care a indicat că, la 24 octombrie 2018 Serviciul Echipe Mobile al Serviciului Vamal a reținut și ulterior a aplicat sechestrul asupra mărfii (bunuri uzate/de mână a doua) dintr-un camion ce transporta bunuri de la Î.I. „Vera Coțiuban” către reclamant.

Indică că, necătând la faptul că, bunurile erau însoțite de facturi fiscale și restul actelor confirmative cât și erau achitate integral inclusiv TVA de către reclamant către contragentul său, Serviciul Vamal a aplicat sechestrul asupra lor și acestea se află în continuare sub sechestrul la data acestei cereri.

Declară că, la 25 octombrie 2018 Serviciul Vamal a emis Ordin de control ulterior inopinat în privința reclamantului care este o întreprindere preocupată de reparația și vânzarea-cumpărarea de bunuri uzate.

Comunică că, SRL „Emicons Sistem” nu este implicată în comerț exterior și în anii 2013-2019 nu a efectuat operațiuni de comerț exterior import-export, fapt ce se confirmă

prin copia confirmată a confirmării eliberate de pârât nr.7114 din 26 aprilie 2019. Vădit cu depășirea competențelor funcționale, tot în aceeași dată de mai mulți inspectori ai Serviciului Vamal au descins la spațiile comerciale ale SRL „Emicons Sistem”, au început efectuarea „inventarierii” bunurilor cu aplicări de sigilii, prin ce au blocat activitatea întreprinderii reclamante.

Menționează că, controlul efectuat la SRL „Emicons Sistem” a durat până la 11 februarie 2019, deci mai mult de 3 luni, pe rezultatele controlului, pârâtul a obligat reclamantul să semneze mai multe „Liste de inventariere” indicând că, dacă SRL „Emicons Sistem” nu va semna „Listele”, Serviciul Vamal va aplica sechestru pe banii din conturile bancare și toate bunurile companiei.

Subliniază că, printr-o simplă examinare vizuală a „Listelor de inventariere” se constată că „surplusurile” din unele liste se acoperă cu „lipsurile” din celelalte. La fel, dintr-o simplă examinare vizuală a „Listei de inventariere” nr.9 generalizată pe toate bunurile companiei SRL „Emicons Sistem” se constată că, „surplusuri” de marfă erau la compania reclamantă în jur de 300.000 lei și nu 4,5 milioane de lei cum a indicat pârâtul, separând „inventarierile” pe subdiviziuni, fără a le contrapune și a le generaliza și întocmind Deciziile de regularizare.

În continuare, în sensul argumentării ilegalității vădite a Deciziilor de regularizare nr.287-291 din 12 martie 2019, menționează că SRL „Emicons Sistem” procura și procură bunuri uzate spre reparație și/sau revânzare de la persoane fizice și juridice din Republica Moldova.

Respectiv, SRL „Emicons Sistem” nu trece bunurile respective peste frontiera țării, ci le cumpără de la agenți economici care deja au achitat TVA și restul plăților vamale la intrare în țară sau le cumpără de la persoane fizice, care deja au uzat bunurile respective, iar anterior le-au procurat de la întreprinderi care la fel au achitat TVA și toate plățile vamale aplicabile.

Astfel, impunerea dublă a acelorași obiecte cu TVA și restul plăților vamale este vădit ilegală, și nu poate fi admisă într-un stat de drept nici de pârât și nici de instanța de judecată.

La caz, însă necătând la faptul că, Serviciul Vamal cunoștea despre proveniența legală a bunurilor reclamantului, Serviciul Vamal a încasat de la contragenții reclamantului TVA și restul plăților vamale la intrările anterioare ale acestora în țară, iar în perioada „controlului” și după „control” a încasat de la reclamant repetat aceleași plăți în sume calculate de Serviciul Vamal pe obiecte uzate ca pe obiecte noi.

Mai comunică că, în actele ce au servit ca bază pentru Deciziile de regularizare, Serviciul Vamal indică că 98% din bunurile cumpărate de reclamant sunt cumpărate de la ÎI „Vera Coțiuban” contragent din r. Briceni. Astfel, reclamantul a achitat prin transfer bancar pe toate bunurile procurate de la întreprinderea respectivă, inclusiv TVA și alte plăți aplicabile, iar aceasta din urmă a eliberat facturi pe toate mărfurile uzate livrate reclamantului.

Declară că, ÎI „Vera Coțiuban” a importat toate mărfurile respective oficial, a depus declarații vamale și a achitat TVA și toate plățile vamale. Aceste fapte se confirmă prin următoarele acte prezentate la anexa nr.3-9 în copii confirmate: Factura fiscală nr.XXXX din XXXX, Declarația vamală nr.XXXX din XXXX și declarațiile complementare la ea, calculul plăților vamale, CMR și invoice din 01 martie 2018, Factura fiscală nr.XXXX din XXXX; Declarația vamală nr.XXXX din XXXX și declarațiile complementare la ea,

calculul plăților vamale, CMR și invoice din 24 martie 2018, Factura fiscală nr.XXXX din XXXX, Declarația vamală nr.XXXX din XXXX și declarațiile complementare la ea, calculul plăților vamale, CMR și invoice din 30 mai 2018, Factura fiscală nr.XXXX din XXXX, Declarația vamală nr.XXXXX din XXXX și declarațiile complementare la ea, calculul plăților vamale, CMR și invoice din 16 iulie 2018, Factura fiscală nr.XXXX din XXXX; Declarația vamală nr.XXXX din XXXX și declarațiile complementare la ea, calculul plăților vamale, CMR și invoice din 07 august 2018, Factura fiscală nr.XXXX din XXXX; Declarația vamală nr.XXXX din XXXX și declarațiile complementare la ea, calculul plăților vamale, CMR și invoice din 10 septembrie 2018, Factura fiscală nr.XXXX și XXXX din XXXX; Declarația vamală nr. din 23 octombrie 2018 și declarațiile complementare la ea, calculul plăților vamale, CMR și invoice din 18 octombrie 2018.

Consideră că, SRL „Emicons Sistem” nu efectuează operațiuni de import-export cel puțin între anii 2013-2019, fapt confirmat de Serviciul Vamal în scris. SRL „Emicons Sistem” nu a introdus careva bunuri în Republica Moldova din cele supuse „controlului” prin „audit post-vămuire” de către pârât.

Menționează că, având în vedere faptul că, Serviciul Vamal nu este organ fiscal care să aibă competența de a verifica corectitudinea înregistrărilor trecerilor de bunuri dintre diferite subdiviziuni ale reclamantului între ele, Serviciul Vamal intenționat a selectat separat „inventarierele” făcute pe 5 subdiviziuni ale reclamantului, nu le-a contrapus între ele, a ignorat „Lista de inventariere” per toate bunurile întreprinderii reclamante, nu a stabilit în general careva proveniență externă a bunurilor și a emis 5 decizii de regularizare, care sunt vădit ilegale și prin care deja a încasat efectiv din conturile bancare ale reclamantului mai mult de 1,5 milioane de lei.

Susține că, în rezultatele actelor și acțiunilor ilegale ale Serviciului Vamal, din conturile bancare ale SRL „Emicons Sistem”, pârâtul a încasat forțat prin ordin incasso mai mult de 1,5 milioane de lei, a sechestrat marfă cel puțin în aceeași valoare, care se află sigilată în spațiile arendate de reclamant și pentru care SRL „Emicons Sistem” achită zeci de mii de lei, plăți de chirie și altele lunar, activitatea reclamantului a fost practic distrusă de către Serviciul Vamal.

Concretizează că, SRL „Emicons Sistem” este agent economic ce activează pe piața reparației și cumpărării-vânzării de bunuri uzate. Astfel, vădit în afara limitelor competenței Serviciul Vamal a emis mai multe acte și a efectuat mai multe acțiuni ilegale față de reclamant, inclusiv a emis Deciziile nr.287, 288, 289, 290 și 291 din 12 martie 2019.

În această ordine de idei, indică că emiterea unor decizii afectate de viciu deosebit de grav de către Serviciul Vamal, cum sunt inclusiv Deciziile de regularizare nr.287-291 din 12 martie 2019, printre altele constituie o afectare inadmisibilă a dreptului reclamantului de a desfășura activitate comercială cât și o ingerință nepermisă asupra dreptului de proprietate al reclamantului inclusiv în sensul pct.1 din primul Pact Adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Susține că, SRL „Emicons Sistem” nu are statut de plătitor vamal și nu avea obligații vamale în ceea ce ține de bunurile sale, deoarece nu le-a introdus în țară, iar organizațiile ce le-au vândut bunuri, au achitat TVA și restul plăților vamale la introducerea bunurilor în țară.

În continuare, cu referire la prevederile art.127¹³, 202¹, 202³ din Codul vamal, reclamantul desprinde faptul că, organele vamale inclusiv Serviciul Vamal au drept de a desfășura control ulterior doar în privința persoanelor stabilite în Republica Moldova pentru a verifica respectarea legislației vamale la momentul trecerii bunurilor peste frontiera vamală a Republica Moldova și plasării sub o anumită destinație vamală.

Consideră că, odată ce SRL „Emicons Sistem” nu a introdus careva bunuri pe teritoriul Republicii Moldova cel puțin din anul 2013, pârâtul nu avea drept să efectueze control ulterior (inclusiv audit post-vămuire) în privința reclamantului.

La 03 februarie 2020, SRL „Emicons Sistem” a depus o cerere de completare a acțiunii în care a indicat că, conform actului de control nr.3-576003 din 17 octombrie 2019 de către Serviciul Fiscal nu au fost stabilite încălcări esențiale nici pe partea evidenței contabile a bunurilor/mărfurilor și nici pe partea reflectării și/sau achitării impozitelor și taxelor aferente bugetului de stat al Republicii Moldova.

În continuare menționează că, potrivit Deciziei Direcției Generale Administrare Fiscală, mun. Chișinău a Serviciului Fiscal pe marginea controlului total efectuat la SRL „Emicons Sistem” nr.117/2187/AV din 05 noiembrie 2019, la fel se constată că, la SRL „Emicons Sistem” pe parcursul a patru ani și jumătate verificați de Serviciul Fiscal au fost stabilite doar câteva încălcări minore, pentru care în total Serviciul Fiscal a dispus achitare suplimentară în buget de 2.538,48 lei și 900,00 lei amenzi.

La fel, afirmă că, SRL „Emicons Sistem” s-a adresat la companie specializată de audit pentru întocmirea unei concluzii asupra corespunderii datelor din Listele de inventariere nr.1,2,3,4,7 din 25 octombrie 2018 separate pe subdiviziunile reclamantului cu datele generalizate din Lista de inventariere nr.9 din 25 octombrie 2018 asupra tuturor bunurilor companiei SRL „Emicons Sistem” din toate subdiviziunile cumulativ.

Mai informează că, urmare a cercetărilor făcute, în luna ianuarie 2020 a fost emisă și ulterior prezentată Concluzia specialiștilor Societății de audit „Consulting-Premium” SRL, potrivit căreia Lista de inventariere nr.9 generalizată pe SRL „Emicons Sistem” din 25 octombrie 2018 reprezintă o generalizare corectă a Listelor de inventariere nr.1, 2, 3, 4, și 7 din 25 octombrie 2018 separate pe subdiviziunile companiei SRL „Emicons Sistem”.

Reiterează că, cinci liste de inventariere separate pe subdiviziuni ale SRL „Emicons Sistem” nr.1, 2, 3, 4 și 7 din 25 octombrie 2018 au fost luate de Serviciul Vamal ca bază pentru întocmirea a cinci Decizii de regularizare contestate în această cauză. Serviciul Vamal a invocat că, surplusuri de marfa rezultă în obligații vamale suplimentare pentru SRL „Emicons Sistem”.

Susține că, din analiza Concluziei din 23 ianuarie 2020 se denotă că, specialiștii au efectuat o analiză și contrapunere matematică a datelor/cifrelor din listele de inventariere separate pe subdiviziuni ale SRL „Emicons Sistem” cu datele din Lista generalizată și au ajuns la concluzia că, Lista de inventariere generalizată constituie o generalizare corectă a listelor de inventariere separate pe diferite subdiviziuni ale întreprinderii.

Menționează că, analiza existenței surplusurilor/neaajunsurilor de marfă se verifică conform evidenței contabile/listelor de inventariere pe toate bunurile companiei din toate subdiviziunile, iar datele luate separat pe careva subdiviziune nu pot constitui temei de a constata lipsa sau surplusul de marfă per toată compania, în particular având în vedere că subdiviziunile companiei SRL „Emicons Sistem” nu sunt înregistrate ca persoane juridice separate.

La caz remarcă că, lista de inventariere nr.9 din 25 octombrie 2018 generalizată pe toate bunurile întreprinderii indică un surplus de 323.874,22 lei și neajuns de 1.731,10 lei constatate de companie.

Prin urmare, odată ce conform Listei de inventariere generalizate din 25 octombrie 2018 se constată că, la SRL „Emicons Sistem” ca persoană juridică unitară supusă „controlului” nu existau „surplusuri” de marfă de milioane de lei calculate conform Listelor de inventariere separate pe subdiviziuni rezultă că, singurul temei invocat de pârât în susținerea Deciziilor de regularizare contravine situației de fapt și este nul.

Menționează că, urmare examinării dosarului administrativ prezentat de Serviciul Vamal a stabilit că, însăși pârâtul, prin acte interne ce se conțin în dosar, recunoaște ilegalitatea acțiunilor sale de „efectuare a controlului ulterior” prin „audit post-vămuire” cu „clasificarea mărfurilor” chipurile introduse ilegal de compania SRL „Emicons Sistem”, „determinarea valorii lor” și emiterea deciziilor de regularizare.

Indică că, însăși pârâtul recunoaște că fără examinarea inițială a mărfii față de declarația vamală a agentului economic, fără a stabili că mărfurile în general au fost introduse în Republica Moldova de agentul economic, contrar actelor justificative primare ce confirmă legalitatea procurării bunurilor de companie de la alte persoane, nu pot fi efectuate în general careva proceduri vamale față de bunurile SRL „Emicons Sistem”.

Consideră că, atât timp cât calcularea drepturilor de import se face în baza valorii în vamă a mărfurilor care se face în baza clasificării mărfurilor, iar la caz clasificarea mărfurilor a fost indicată însăși de Serviciul Fiscal ca imposibilă și ilegală, rezultă un temei suplimentar de drept pentru constatarea nulității Deciziilor de regularizare din 12 martie 2019. Or, „valorile în vamă” a bunurilor companiei SRL „Emicons Sistem”, respectiv „drepturile de import suplimentare calculate” prin Deciziile de regularizare din 12 martie 2019 au fost determinate fără clasificarea mărfurilor, urmată de o apreciere a prețului de piață în Republica Moldova ceea ce este contrar normelor legale.

Prin încheierea din 23 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă, ca neîntemeiată, cererea reclamantului cu privire la suspendarea deciziilor de regularizare nr.287, 288, 289, 290, 291 din 12 martie 2019 (f.d.17, vol.I).

Prin hotărârea din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins acțiunea de contencios administrativ înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Emicons Sistem” împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la constatarea nulității Deciziilor de regularizare nr.287, 288, 289, 290 și 291 din 12 martie 2019, ca fiind neîntemeiată (f.d.8, 12-18, vol.II).

La 21 iulie 2021, cu respectarea termenului prevăzut de art.232 din Codul administrativ, Societatea cu Răspundere Limitată „Emicons Sistem” a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond (f.d.11, vol.II), iar la 12 noiembrie 2021, a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii (f.d.27-38, vol.II).

Prin decizia din 01 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Emicons Sistem” și s-a menținut hotărârea din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.81, 82-100, vol.II).

Instanța de apel a concluzionat că, hotărârea instanței de fond este întemeiată, a fost adoptată cu aprecierea corectă a probelor administrate și aplicarea justă a normelor de drept material.

Referitor la fondul cauzei, instanța ierarhic inferioară cu referire la prevederile art. art.127 alin.(1)-(5), (7), (10) și (11), 127¹³ alin.(1)-(2), 181¹ alin.(1)-(4), (7)-(9), 202³, 202⁷ din Codul vamal a conchis că, la emiterea Deciziilor de regularizare nr.287, 288, 289, 290 și 291 din 12 martie 2019, Serviciul Vamal și-a exercitat dreptul discreționar în conformitate cu prevederile legale, menționând în acest context că, potrivit materialelor cauzei s-a constatat cu certitudine că, în perioada supusă controlului 01 ianuarie 2018-25 octombrie 2018, mărfurile, materialele, intrate în gestiunea SRL „Emicons Sistem” (reflectate în evidența contabilă a entității) provin din tranzacțiile economice interne (de pe teritoriul Republicii Moldova), iar din totalul de mărfuri procurate/achiziționate de către SRL „Emicons Sistem” în perioada 01 ianuarie 2018-25 octombrie 2018 (reflectate în evidența contabilă), circa 98% sunt de la Î.I. „Vera Coțiuban”.

Potrivit demersului DIFV nr.7390 din 25.10.2018 și Anexa nr.1 la procesul-verbal cu privire la efectuarea controlului vamal de către Echipele Mobile nr.237 din 24 octombrie 2018 în care se relatează despre împrejurările și respectiv se constată faptul nedeclarării mărfurilor de către Î.I. „Vera Coțiuban” cu întocmirea facturii fiscale în adresa SRL „Emicons Sistem”, ce denotă realizarea faptei economice „vânzare-cumpărare” a lotului de marfă conform declarației vamale XXXX din XXXX, instanța conchide că mărfurile importate anterior de către Î.I. „Vera Coțiuban”, în perioada 01 ianuarie 2018-25 octombrie 2018, au fost supuse aceleași proceduri de vânzare-cumpărare.

Totodată, instanța de apel a mai constatat că, unul din administratorii Î.I. „Vera Coțiuban”, este fondatorul apelantului SRL „Emicons Sistem”, prin urmare administratorul apelantului cunoștea că, mărfurile procurate de la Î.I. „Vera Coțiuban” au o proveniență ilegală.

În rezultat, Comisia de Inventariere a consemnat divergențele totale constatate ca lipsuri în cantitate totală de 3 852,05 unități și surplusuri în cantitate totală de 18 210,40 unități, atât în listele de inventariere cât și în procesul-verbal privind rezultatele inventarierii f/n din 14 noiembrie 2018.

Referitor la surplusurile de mărfuri în cantitate totală de 18 210,40 unități constatate în urma inventarierii, Completul de judecată al instanței de apel a reținut că, atât în cadrul controlului efectuat, cât și în cadrul examinării contestației și acțiunii de judecată, s-a constatat că, factorii de decizie din cadrul SRL „Emicons Sistem” nu au prezentat careva acte/documente veridice de proveniență a mărfii, care ar demonstra acoperirea cu plăți vamale și/sau fiscale.

Referitor la actele prezentate de administratorul apelantului, Completul de judecată al instanței ierarhic inferioare a reținut că, actele menționate au fost supuse verificării și s-au constatat următoarele neconcordanțe și anume: nu au fost reflectate în evidența contabilă, descrierea identică cu denumirile mărfurilor descrise detaliat - exact ca în timpul inventarierii și nicidecum cum au fost înregistrate în contabilitate până la 25 octombrie 2018, verificarea persoanelor fizice prin contrapunerea informațiilor din baza de date a Agenției Servicii Publice a Republicii Moldova modulul „Frontiera” și baza de date SI al Poliției de Frontieră a RM, ca rezultat a acestor contrapunerii, s-a constatat faptul că unele persoane fizice la data întocmirii nu erau pe teritoriul Republicii Moldova în cadrul

disputelor, precum și asupra constatărilor cu privire la valabilitatea buletinelor de identitate (persoane fizice) la momentul întocmirii actelor de achiziții.

Instanța de apel a mai reținut că, mărfurile depistate drept surplus în cadrul controlului, nu au fost înregistrate în contabilitate, nefiind prezentate dovezi că acestea au fost produse pe teritoriul Republicii Moldova și nici dovada că mărfurile în cauză au fost obiecte a unei tranzacții economice externe (import/export).

În acest context, Completul de judecată al instanței ierarhic inferioare a reținut prevederile art.13, 17 al Legii contabilității nr.113 din 27 aprilie 2007, prin prisma căror a notat că, administratorul SRL „Emicons Sistem” trebuia să cunoască că mărfurile procurate ar fi trebuit înregistrate în contabilitatea companiei, fapt care a fost omis de ultimul și prin urmare rezultă că acesta a cunoscut că mărfurile au fost introduse ilegal pe teritoriul Republicii Moldova.

Cu referire la prevederile art.141² alin.(1), (2) și (2²) din Codul vamal (în vigoare la data emiterii actelor contestate), instanța de apel a menționat că, pentru surplusurile de mărfuri în cantitate totală de 18 210,40 unități cu valoarea în vamă de 4429420,43 lei, constatate în urma inventarierii, au fost stabilite drepturi de import, în sumă totală de 1463896,95 lei.

Referitor la controlul efectuat de Serviciul Fiscal de Stat, instanța ierarhic inferioară a reținut că, obiectul controlului în cazul respectiv a servit evidența contabilă și nu proveniența bunurilor, tot în acest sens Serviciul Fiscal de Stat în decizia emisă a indicat că luând în considerație că SRL „Emicons Sistem” a contestat actele administrative emise de Serviciul Vamal, rezultatele inventarierii nu au fost luate în considerație în partea ce ține de determinarea obligației fiscale aferente TVA, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești în cauza respectivă.

Totodată, instanța de apel n-a reținut concluziile specialiștilor emise de Societatea de Audit „Consalting-Premium” SRL nr.07-01/20 din 23 ianuarie 2020, punctând în acest sens că, la emiterea concluziei date comisia de specialiști s-a condus numai de probele prezentate de apelant, fără a lua în calcul și constatările reținute în Actul de audit post-vămuire nr.13.19/4 din 25 februarie 2019, emis de Serviciul Vamal. Mai mult ca atât, acest act a fost efectuat cu mult mai târziu decât controlul efectuat de organul vamal.

În această ordine de idei instanța de apel a concluzionat că, hotărârea supusă prezentului apel a fost pronunțată de instanța de fond cu respectarea dreptului părților la un proces echitabil, în sensul definit de art.6 din Convenția europeană a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, atât ca ansamblul garanțiilor procedurale enunțate în această dispoziție convențională, cât și dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei, ceea ce presupune inclusiv motivarea hotărârilor, principiul contradictorialității și modul de administrare a probelor.

La 25 februarie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată „Emicons Sistem” a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 01 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d.102, vol.II), ulterior, la 22 martie 2022, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții Supreme de Justiție, Societatea cu Răspundere Limitată „Emicons Sistem” a depus recurs motivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei contestate și a hotărârii din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii (f.d.108-117, vol.II).

În motivarea recursului a indicat că, instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Mai indică că, nu este plătitor vamal, că nu a introdus în Republica Moldova bunurile „controlate” de intimat și că drepturi de import în general nu puteau să-i fie calculate, cu atât mai mult, pe mărfurile pe care ÎI „Vera Coțiuban” deja a achitat toate drepturile de import corespunzătoare.

Consideră că, instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat normele art.127³ din Codul vamal în redacția valabilă în perioada emiterii Deciziilor contestate, cu toate că trebuiau să le aplice - ceea ce constituie o încălcare de drept și temei pentru casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, invocând în acest sens prevederile art.432 alin.(1) – (2) lit. a) din Codul de procedură civilă coroborat cu art.195 din Codul administrativ.

În acest context menționează că, intimatul în referință cât și instanțele inferioare în hotărâri au făcut referire la careva presupuse încălcări referitor la mărfurile cumpărate de la ÎI „Vera Coțiuban”. Ambele instanțe, însă, nu au indicat și nu au apreciat faptul că, „controlului”, „inventarierii” și „calculării de drepturi de import suplimentare” au fost supuse nu doar mărfurile cumpărate de la ÎI „Vera Coțiuban” în perioada lunii octombrie 2018 - ci toate bunurile deținute de recurent.

În continuare consideră că, instanțele inferioare nu au aplicat prevederile art. 127¹³ în coroborare cu art.202¹ și 202³ al Codului vamal în redacția valabilă în perioada emiterii deciziilor contestate.

În opinia recurentului, la caz, nu au fost constatate careva încălcări vamale care ar fi fost comise de Compania recurentă și care ar putea constitui temei pentru emiterea deciziilor de regularizare.

În această ordine de idei, opinează că, instanțele inferioare urmau să aplice prevederile articolelor menționate, dar nu le-au aplicat ceea ce constituie încălcare de drept și temei de casare a hotărârilor ambelor instanțe inferioare în baza art.432 alin.(1) și alin. (2 lit.a) din Codul de procedură civilă coroborat cu art.195 din Codul administrativ.

Suplimentar mai menționează că, intră în competența Serviciului Fiscal de Stat și nu a intimatului verificarea corectitudinii evidenței contabile inclusiv a stocurilor de mărfuri.

Astfel, Serviciul Fiscal de Stat a emis Actul de control și decizia menționată mai sus asupra întregii activități a Companiei recurente inclusiv referitor la perioada vizată de deciziile contestate ale intimatului.

Actele menționate au fost prezentate intimatului în cadrul ședințelor de judecată și nu au fost contestate de ultimul, astfel, în sensul art.140 din Codul administrativ - au căpătat puterea lucrului decis.

În acest context indică că, odată ce în Actul de control și decizia emise conform competenței de Serviciul Fiscal de Stat nu au fost constatate încălcări vizând careva surplusuri sau neajunsuri de marfă sau incorectitudine a contabilizării stocurilor existente - rezultă că, prin acte administrative irevocabile s-a constatat lipsa a careva surplusuri sau neajunsuri invocate de intimat ca temei pentru calculare de drepturi de import către compania recurentă în sumă de peste 1.5 milioane lei.

În aceeași ordine de idei indică că, prin Ordonanța PCCOCS RM din 30 iulie 2020 a fost constatat că mărfurile examinate ale Companiei recurente au proveniență legală și că nu au fost introduse ilegal pe teritoriul vamal al Republicii Moldova.

Astfel, la caz, prima instanță urma să aplice prevederile art.140 din Codul administrativ coroborat cu art.3, 133, 216 din Codul fiscal și să constate și faptul inexistenței și a careva surplusuri/neaajunsuri de mărfuri în perioada vizată de Deciziile contestate ale intimatului, respectiv, cât și lipsa ilegalității în deținerea și proveniența mărfurilor examinate, deci lipsa de teme pentru emiterea deciziilor contestate, dar nu le-a aplicat ceea ce constituie teme suplimentar de casare a hotărârii.

Mai menționează și faptul că, prin actele intimatului, care este organ de stat al Republicii Moldova, contestate în această cauză, și-a stabilit și a încasat efectiv din conturile bancare ale Companiei recurente în jur de 1,5 milioane lei, prin ce ilegal și inadmisibil a privat Compania recurentă de proprietatea sa, ceea ce în afară de alte încălcări constituie și o încălcare a art.1 al Primului Pact Adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art.245 alin.(1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 01 februarie 2022, în ședință publică (f.d.81, 82-100, vol.II).

Materialele cauzei atestă că, la 10 februarie 2022, Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice, a notificat părților, inclusiv și recurentului, copia dispozitivului deciziei contestate (f.d.101, vol.II).

La 25 februarie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată „Emicons Sistem” a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 01 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea deciziei contestate și a hotărârii din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii (f.d.102, vol.II).

Materialele cauzei atestă că, la 24 martie 2022, avocatul Gheorghe Botezatu, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Emicons Sistem” a recepționat decizia motivată din 01 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr.DS8006415459AS, anexat la materialele cauzei (f.d.105, vol.II).

La 22 martie 2022, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții Supreme de Justiție, Societatea cu Răspundere Limitată „Emicons Sistem” a depus recurs motivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei contestate și a hotărârii din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii (f.d.108-117, vol.II).

Astfel, instanța de recurs conchide că, la depunerea recursului de Societatea cu Răspundere Limitată „Emicons Sistem” au fost respectate termenele prevăzute de art.245 din Codul administrativ.

La 12 aprilie 2022, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, într-un termen rezonabil, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Serviciului Vamal

copia recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Emicons Sistem”, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și i-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.118, vol.II).

La 17 iunie 2022, Serviciul Vamal a depus referință la recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Emicons Sistem” împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil, iar, în cazul în care instanța îl va considera admisibil, să fie respins cu menținerea în vigoare a deciziei din 20 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Suplimentar, referitor la ordonanța PCCOCS din 30 iulie 2020 prin care s-a dispus clasarea procesului penal față de factorii de decizie din cadrul SRL „Emicons Sistem”, a indicat că, procuratura responsabilă de cazul penal a încetat urmărirea penală din cauza că acțiunile persoanelor nu fac parte din infracțiune și nicidecum nu a constatat proveniența legală a mărfurilor depistate. La caz, în ordonanța PCCOCS s-a indicat că Serviciul Vamal a încasat drepturile de import astfel obligația vamală fiind stinsă și respectiv, nu s-a adus prejudiciu statului.

Totodată, consideră că, recurentul interpretează eronat dubla impunere cu TVA, or, în cadrul controlului vamal a stabilit o obligație vamală pentru mărfurile a căror proveniență nu putea fi demonstrată.

Referitor la controlul efectuat de Serviciul Fiscal de Stat la recurent, a indicat că, obiectul controlului în cazul respectiv a servit evidența contabilă și nu proveniența bunurilor, tot în acest sens Serviciul Fiscal de Stat în decizia emisă a indicat că, luând în considerație că, SRL „Emicons Sistem” a contestat actele administrative emise de Serviciul Vamal, rezultatele inventarierii nu au fost luate în considerație de către Serviciul Fiscal de Stat în partea ce ține de determinarea obligației fiscale aferente TVA, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești în cauza respectivă.

Referitor la concluzia companiei de audit SRL „Consalting-Premium”, a menționat că, în primul rând nu se cunoaște dacă compania respectivă are competențe să efectueze asemenea audite. În acest context, indică că, recurentul ca client al companiei de audit poate influența rezultatele acestui audit, mai mult ca atât, controlul efectuat s-a efectuat cu mult timp mai târziu auditului efectuat de organul vamal, astfel consideră că, aceste concluzii nu pot fi luate în considerație ca probe.

Referitor la neaplicarea de către instanțele de judecată a legii care trebuia aplicată și anume a art.127³ din Codul vamal, menționează că, instanțele ierarhic inferioare au făcut referire la acest articol și nu urmează să-l aplice, întrucât aplicarea legii în emiterea actelor administrative ține de autoritățile publice, pe când instanța de judecată verifică legalitatea aplicării legii.

La 20 iunie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa SRL „Emicons Sistem” copia referinței la cererea de recurs depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Emicons Sistem” împotriva deciziei din 01 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, pentru informare (f.d.124, vol.II).

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul

depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Emicons Sistem” inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin.(2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că, din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut

cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, cererea de recurs depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Emicons Sistem” este inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art. art.230, 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Emicons Sistem” se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca – Doneva

judecători

Iurie Bejenaru

Aliona Miron